

Ujednán-li tedy určitý paušál za všechny domovnícké úkony v § 9 (v prvním a druhém odstavci vyťčené), nemá význam v poměru mezi domovníkem a vlastníkem domu, že vybíral větší poplatky od nájemců, a žalovaná nebyla obohacena na žalobcovu újmu, když mu vše plnila, k čemuž byla povinna podle ujednané s ním dohody.

### Čís. 16978.

#### K otázce vnitrostátní účinnosti mezinárodních smluv.

Nejde-li o změnu nebo doplnění ústavních zákonů, nevyžaduje se pro vnitrostátní účinnost mezinárodních úmluv, pokud upravují předmět, k jehož upravení byl jinak povolán zákonodárny sbor, aby k jejich provedení byl ještě vydán zvláštní (recepční) zákon, byl-li již jednou projevem souhlas Národního shromáždění (§ 64, odst. 1, č. 1 úst. listiny) k sjednání a k ratifikaci smlouvy. Takový souhlas se nemusí státi v podobě zákona.

Úmluva mezi Československou republikou a republikou Rakouskou o rozdělení odpočivných a zaopatřovacích požitků bývalých pragmatikálních zaměstnanců správy jmění druhdy vázaného pro rod Habsbursko-Lotrinský č. 187/1931 Sb. z. a n. je závazná i pro vnitrostátní orgány a jednotlivce již tím, že byla ujednána prezidentem republiky k tomu oprávněným (§ 64, odst. 1, č. 1 ústavní listiny) a že byla po udělení souhlasu Národního shromáždění a s odvoláním na tento souhlas uveřejněna ve Sbírce zákonů a nařízení.

(Rozh. ze dne 10. června 1938, Rv I 2887/37.)

Srov. rozh. č. 6976, 6022, 5184, 8657, 9051 a j.

Žalobce, bývalý pragmatikální úředník soukromých císařských statků, dovolává se úmluvy mezi republikou Československou a republikou Rakouskou ze dne 30. listopadu 1923, která byla ratifikována republikou Českoslovenou dne 14. května 1931 a vyhlášena ve Sbírce zákonů a nařízení dne 10. prosince 1931, č. 187, domáhá se žalobou podanou proti Československému státu, který nabytí oněch statků, mimo jiné, aby bylo uznáno právem, že se jeho propuštění ze služeb bývalých císařských statků disciplinárním nálezem ředitelství c. k. soukromých a rodinných statků ve Vídni ze dne 31. října 1913 stalo neprávem, a aby žalovaný byl odsouzen zaplatiti žalobci zadržené služné resp. zaopatřovací požitky. Nižší soudy uznaly žalobní nárok důvodem po právu.

Neejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného a v otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Bylo již vyloženo v četných rozhodnutích (č. 3008, 4147, 4186, 10320, 11735 Sb. n. s.), k nimž se pro stručnost odkazuje, že Československý stát vznikl originárně a že není právním nástupcem bývalého

Rakouska ani mocnářství rakousko-uherského, ani c. a k. soukromých a rodinných fondů bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské. Statků této panovnické rodiny nabyt podle článku 208 mírové smlouvy s Rakouskem v Saint-Germain en Laye (č. 507/1921 Sb. z. a n.) a §§ 1 a 3 zákona č. 354/1921 Sb. z. a n. Šlo tu, jak bylo vyloženo již v rozhodnutí č. 11846 Sb. n. s., o nový, samostatný, originární způsob nabytí vlastnictví. Povinnost přiznati a platiti odpočivné a zaopatřovací požitky bývalým pragmatikálním zaměstnancům na uvedených statcích převzal Československý stát teprve úmluvou s republikou Rakouskou č. 187/1931 Sb. z. a n. Je pravda, že k řečené mezinárodní úmluvě nebyl vydán prováděcí (recepční) zákon, avšak Národní shromáždění (obě sněmovny) vyslovilo s ní souhlas ve smyslu § 64, odst. 1, č. 1 ústavní listiny (tisk posl. sněmovny 688, 791, tisk senátu 290, 312 k zák. č. 187/1931 Sb. z. a n., těsnopisecká zpráva o III. schůzi posl. sněmovny čl. 23, schválení senátu sděl. 89, čl. 3 a n.). K tomu souhlasu se nevyžaduje forma zákona, pokud nejde o změnu nebo doplnění ústavních zákonů, kde by se souhlas ovšem mohl projevit jen formou ústavního zákona. O to však v souzené věci nejde. Pokud úmluva č. 187/1931 Sb. z. a n. upravuje předmět, k jehož upravení byl jinak povolán zákonodárny sbor, není třeba, aby k provedení mezinárodní úmluvy byl vydán ještě zvláštní zákon, byl-li již jednou projevem souhlasu Národního shromáždění k sjednání a ratifikaci smlouvy, neboť odporovalo by to úmyslu zákona, vyjádřenému v § 64, odst. 1, č. 1 ústavní listiny, kdyby zákonodárny sbor, který již legálním hlasováním svým souhlas svůj s úmluvou dal, mohl dodatečně (již ve stadiu realizace mezinárodní smlouvy) odepřítí vnitrostátní platnost úmluvě, k níž dal již dříve svůj souhlas a jejíž závazné sjednání tím umožnil a přivodil. Ostatně československá ústava nemá předpisu, že jednotlivci a vnitrostátní orgány jsou vázáni toliko zákonem. Zvláště neustanovuje § 6 ústavní listiny, že se zákonodárna moc vykonává toliko formou zákona a § 98 ústavní listiny neužívá výrazu »zákon« v technickém smyslu slova, nýbrž má na mysli pojem zákona ve smyslu materiálním, neboť soudce je vázán i vládním nařízením (§ 55 ústavní listiny) a obyčejným právem. Soudce je proto vázán i mezinárodními smlouvami přípustnými ústavou, tedy zákonně. Třebaže tedy Národní shromáždění k úmluvě, o níž jde, nedalo souhlas ve formě zákona, stala se tato úmluva závaznou i pro vnitrostátní orgány a jednotlivce již tím, že byla smlouva ujednána prezidentem republiky k tomu oprávněným podle § 64, odst. 1, č. 1 ústavní listiny a že byla po uděleném souhlasu Národním shromážděním a s odvoláním na tento souhlas uveřejněna ve Sbírce zákonů a nařízení (srov. rozh. č. 6976 Sb. n. s.). Protože se propuštění žalobcovo ze služeb bývalých císařských statků stalo neprávem a proti tomu již ani dovolání nebrojí, jest žalobní nárok žalobce, který byl již před svým neplatným propuštěním dán do výslužby, důvodem po právu již podle úmluvy č. 187/1931 Sb. z. a n. a netřeba se zabývatí tím, zda jest po právu také podle zákonů č. 215/1919 a 329/1920 Sb. z. a n.